

PRILOG — APPENDIX

HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO

Zapisnik redovite godišnje skupštine

Redovita Godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva održana je 14. lipnja 1988. godine u predavaonici Zavoda za organsku kemiju i biokemiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, Strossmayerov trg 14.

Predložen je sljedeći dnevni red:

1. Pozdrav predsjednika,
2. Predavanje prof. N. Trinajstića: *KEMIJA I POEZIJA*
3. Biranje dvojice zapisničara i dvojice ovjervitelja zapisnika.
4. Izvještaji tajnika o radu društva u proteklom mandatnom razdoblju, pročelnika teritorijalnih sekcija (Split, Rijeka, Osijek), pročelnika tematskih sekcija (analitička, površinske pojave i koloidika, makromolekularna kemija, spektrokemija, nastave kemije, teorijska kemija, kemija čvrstog stanja), blagajnika, glavnog urednika *Croatia Chemica Acta*, glavnog urednika *Yugoslav Chemical Papers*, delegata Unije kemijskih društava Jugoslavije, te Odbora samoupravne kontrole,
5. Rasprava o izvještajima,
6. Rasprava o prijedlozima podnesenim Skupštini u skladu sa čl. 23. Statuta,
7. Razrješnica Predsjedništvu, Redakcijskom odboru i Odboru samoupravne kontrole,
8. Izbor časnika i odbornika Društva za mandatno razdoblje 1988—90 godine i predaja dužnosti novoizabranom predsjedniku.

Prisutni: Š. Cimaš, Z. Cimerman, T. Cvitaš, S. Finžgar, D. Horvat, V. Jadrijević, A. Jurić, M. Kajzer, D. Keglević, D. Kovaček, M. Maksić, Z. Maksić, D. Mance, V. Marić, Z. Meić, S. Nikolić, D. Plavšić, M. Poje, V. Pravdić, M. Pribanić, F. Ranogajec, D. Ražem, E. Reiner, S. Šuba, M. Šindler, M. Šoškić, N. Trinajstić, Z. Vekšli, M. Zinić.

Ad 1) Predsjednik HKD K. Jakopčić otvorio je sjednicu Skupštine i utvrdio da se početak odgađa za pola sata, jer nema kvoruma.

Ad 2) Prof. N. Trinajstić održao je predavanje *Kemija i poezija*.

Ad 3) Odabrani su zapisničari: Dejan Plavšić i Vladimir Hlady, a za ovjervitelje zapisnika: Zlatko Meić i Franjo Ranogajec.

Ad 4) V. Hlady

Izvještaj tajnika

Ovaj izvještaj o radu odnosi se na razdoblje proteklo od posljednje redovne godišnje Skupštine koja je održana 27.05.87. godine. Zajedno s izvještajem tajnika objavljenim u CCA 60 (4) (1987) A9—A11, on čini ukupni izvještaj za proteklo dvogodišnje mandatno razdoblje.

U protekloj godini Predsjedništvo Društva održalo je tri redovne sjednice, jednu izvanrednu i jednu tematsku sjednicu o Obrazovanju iz područja kemije i prirodnih znanosti. Osim toga je održana i izvanredna Skupština Društva na kojoj se raspravljalo o aktualnim problemima nastalim pri nabavci znanstvene literature u SR Hrvatskoj.

Pitanja koja su se našla na dnevnom redu sjednica Predsjedništva Društva ticala su se registracije Društva, izdavačke djelatnosti Društva, financijskog stanja

Društva te suorganiziranja i pokroviteljstva Društva nad raznim znanstvenim skupovima. Pošto je na prethodnoj redovnoj sjednici Skupština Društva jednoglasno usvojila novi Statut o tome je odaviješten Republički sekretarijat za upravu i pravosuđe SRH i Koordinacioni odbor za djelatnosti društvenih organizacija i udruženja građana SSRNH. Tim su dokončane dugotrajne formalnosti oko registracije Društva. Registrirano kao društvena organizacija u kojoj se okupljaju kemičari i osobe zainteresirane za kemijsku struku u SR Hrvatskoj, Društvo je preuzelo i odgovornost da mnogo aktivnije djeluje u javnosti u slučajevima kada se radi o problemima koji se tiču kemijske struke. A za to je bilo i prilika: prema zaključku prethodne redovne Skupštine Društva, Predsjedništvo je jednu od svojih sjednica posvetilo obrazovanju iz područja kemije i prirodnih znanosti. Pozvani su stručnjaci koji se bave tom problematikom u našoj sredini kao i osobe koje su za to zadužene u Republičkom komitetu za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu. Odaziv pozvanih na sjednicu koja je održana 14.10.1987. bio je osrednji što nije ograničilo kvalitet rasprave. Uvodno izlaganje priredio je dr. M. Sikirica. U raspravi su se čula raznolika mišljenja u kojima je ipak bila zajednička tvrdnja da je reforma školstva uzrokovala štetne posljedice za znanost pa i za društvo u cjelini. Podržan je prijedlog PMF-a Sveučilišta u Zagrebu da se otvori smjer prirodoslovno-matematičkog tehničara iako to ne treba značiti da Predsjedništvo HKD podržava reformu školstva.

Druga prilika za javno djelovanje Društva bila je izvanredna sjednica Predsjedništva održana 13.01.1988. godine na kojoj je pripremljena izvanredna sjednica Skupštine Društva posvećena problemima koji su postojali, a i dalje postoje, pri nabavci znanstvene literature u SR Hrvatskoj. Očekujući povoljan rasplet dotad već poduzetih akcija izvanredna sjednica je održana mjesec i pol kasnije, 02.03.1988. godine. Njoj su prisustvovali, uz članove Društva predstavnici drugih prirodoslovnih društava Hrvatske, Sveučilišta u Zagrebu, PMF-a, Tehnološkog fakulteta i Instituta »R. Bošković«, te predstavnici ino-dobavljača »Mladosti«. Nakon informiranja prisutnih o trenutnom stanju i diskusije, prisutni su jednoglasno zatražili da se javnost i odgovorni organi u Republici upoznaju s mogućim posljedicama nedostatka relevantnih znanstvenih informacija u našoj Republici. Komunikе ove sjednice upućen je na adresu odgovornih organa u Republici i većine javnih medija. Od tada pa do danas se situacija oko nabavke znanstvene literature djelomično popravila, ali problem nije do kraja riješen: na novim je časnicima Društva da problem ponovno aktualiziraju i zatraže konačno (povoljno) rješenje.

Financiranje Društva i njegove izdavačke djelatnosti od strane SIZ-a za znanost SRH regulirano je potpisivanjem ugovora za ovu godinu. Pritok sredstava na žiro-račun Društva, međutim, tradicionalno kasni.

Društva je prihvatilo da bude pokrovitelj i suorganizator nekoliko znanstvenih skupova. U toku su priprema za slijedeći Sastanak kemičara Hrvatske (proljeće 1989).

Prema zaključcima prošle redovne sjednice Društva prof. Linusu Paulingu poslana je povelja Društva, kojom ga se prima za počasnog člana. Prof. Pauling je počasno članstvo i povelju za zadovoljstvom primio. Pri kraju se privodi i izrada medalje Hrvatskoga kemijskog društva »Božo Težak«. Autor medalje i odgovarajuće plakete je akademski kipar E. Bohutinski.

Nastavljeno je s praksom kolokvija Društva. Održano je 13 kolokvija.

Biblioteka Društva, tj. Centralna kemijska biblioteka zahvaljujući zamjeni za Croatica Chemica Actu i dalje prima niz znanstvene periodike.

Centralna kemijska biblioteka u proteklom periodu je ostvarila slijedeće nove akvizicije

	Knjige	Časopisi		Ukupno
		domaći	strani	
Kupnja	36	—	78	78
Zamjena	—	29	114	143
Poklon	48	—	—	—
Ukupno	84	29	192	221

Prihvaćen je prijedlog za povećanje članarine i članske pretplate za časopis i to: pretplata za ustanove 15.000 din., za članove društva 5.000 din., za studente 500 din., članirana iznosi godišnje 3.000 din., a za studente 300 din. Za nečlanove pretplata iznosi 6.000 din., a za inozemstvo 50 \$.

13.01.1988. održana je izvanredna sjednica HKD s temom: *Informacija i akcija u vezi s osiguranjem sredstava za časopise u SR Hrvatskoj* (u prilogu vidi »Komunike«) (Prilog I).

Nakon izvještaja tajnik V. Hlady podnio je na uvid uzorak medalje HKD, te plakete »B. Težak« koju će zainteresirani moći naručiti preko Društva.

M. Sak-Bosnar

Izvještaj Sekcije u Osijeku

Aktivnost Sekcije u proteklom periodu bila je usko povezana s aktivnošću Društva kemičara i tehnologa Osijek. Članovi Sekcije sudjelovali su u organizaciji regionalnih stručnih skupova (Savjetovanje o značenju kemije u proizvodnji hrane i zaštiti čovjekove okoline, Sastanak kemičara-analitičara Slavonije i Baranje), na kojima su i aktivno sudjelovali.

Pored toga, na poziv Sekcije održano je i znanstveno predavanje: *Nova dostignuća na području kemije 1,4-naftokinona*, autor dr Gabor Peczely, Janus Pannonius University, Department of Chemistry, Pecs (Mađarska).

U posljednje vrijeme naglašen je i problem angažiranja predavača, kako zbog nedostatka financijskih sredstava, tako i zbog otkazivanja već dogovorenih predavanja.

M. Oršić

Izvještaj Sekcije za Rijeku i Istru

U proteklom razdoblju Sekcija HKD za Rijeku i Istru, koja djeluje i u okviru Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske, nastavila je svoju aktivnost održavanjem stručnih predavanja — kolokvija. Prema godišnjem planu, koji je izradilo Predsjedništvo Društva, predviđeno je angažiranje predavača za 9—10 stručnih predavanja, jednom mjesečno, osim u ljetnim mjesecima. Planira se uvijek i barem jedna stručna ekskurzija, u kojoj vezujemo prigodno predavanje o radnoj organizaciji koju posjećujemo s upoznavanjem kulturnih i prirodnih znamenitosti kraja kojega posjećujemo. Ukupno je održano 9 kolokvija, od toga jedan prilikom posjeta radnom kolektivu INA-Petrokemija Kutina.

Posjećenost kolokvija je više-manje zadovoljavajuća, ovisno o temi. Predavanja uz otvoren pristup svima zainteresiranima privlače ljude, ipak uglavnom prema polju, njihova djelovanja, odnosno uže struke, iako predavači nastoje da teme svoga specijalističkog područja obrade razumljivo i kraćim predavanjem i diskusijom dadu informaciju o jednom dijelu svojih spoznaja.

Stručnu ekskurziju nastojimo održati barem jednu godišnje, jer je to način da se članovi Društva međusobno bolje upoznaju, a ujedno steknu nove interesantne spoznaje i poznanstva kolega iz radnih kolektiva koje posjećuju.

Naše Društvo povezano je s još 14 stručnih društava u Klub privrednika Rijeka. Klub okuplja društva npr. građevinara, strojarских i elektro-inženjera, urbanista, ekonomista itd., a povezuju ih aktivnosti u održavanju aktualnih predavanja, tribina i eventualnih akcija. Na Godišnjoj skupštini Kluba privrednika naše Društvo pohvaljeno je i dobilo priznanje za svoj aktivan rad.

Zbog spriječenosti nekih članova predsjedništva Godišnju skupštinu našeg Društva održat ćemo umjesto u mjesecu lipnju tek najesen. Na njoj ćemo izabrati i novo predsjedništvo, jer dosadašnjem istječe mandat. Do sada je u 1987/88. predsjedništvo održalo 3 sastanka na kojima je donesen plan daljnjeg djelovanja, razmatrana financijska situacija i tekuća pitanja.

Financijskim sredstvima dobivenim od SIZ-a za tehničku kulturu općine Rijeka, kao i nekih privrednih organizacija u obliku kolektivne članarine i pojedinačnih članarina članova Društva podmiruju se troškovi djelovanja Društva. Sredstva se troše za plaćanje putnih troškova predavača koji dolaze izvan Rijeke, za plaćanje

putnih troškova i kotizacije članovima Društva za razne seminare i simpozije, za nabavku tehničkih pomagala i knjiga za knjižnicu Društva, te za neophodne administrativne troškove. INA-Rafinerija nafte nam novčano uvijek pomaže kod organizacije stručnih ekskurzija.

Kao i do sada, sjedište je Društva u prostorijama Medicinskog fakulteta u Zavodu za kemiju i biokemiju, te je tako omogućena društvena aktivnost i održavanje kolokvija. Na Zavodu je smještena i knjižnica Društva.

1. Godišnja skupština Društva za 1987/88. održana je nakon kolokvija doc. dr. Čedomila Milin, dipl. ing., Medicinski fakultet Rijeka: *UTISCI SA STRUČNOG USAVRŠAVANJA U INOZEMSTVU*.
2. Prof. dr. Dušan Miljković, dipl. ing., Institut za hemiju Prirodoslovno-matematički fakultet, Novi Sad: *STEREOSPECIFIČNA SINTEZA d-OKSI-BIOTINA IZ D-KSILOZE*
3. Prof. dr. Hildebert Wagner, Institute of Pharmaceutical Biology, München: *PLANT DRUGS AS IMMUNOSTIMULANS (BILJNE TVARI KAO IMUNOSTIMULATORI)*
4. Mr. Gordana Car, dipl. ing., INA-Rafinerija nafte Rijeka: *GORIVO, DANAŠ I SUTRA*
5. Prof. dr. Mladena Kirigin, dipl. ing., Medicinski fakultet Rijeka: *UZROCI I PODJELA POREMEĆAJA METABOLIZMA BJELANČEVINA*
6. Andrija Randić, dipl. ing. arh., Zavod za prostorno planiranje i zaštitu čovjekove okoline, Rijeka: *PROSTORNO PLANIRANJE I ZAŠTITA ČOVJEKOVE OKOLINE*
7. Dr. R. Soundarajan, RMC Environmental and Analytical Laboratories, West Plains, USA: *THE NATURE OF CHEMICAL BODING BETWEEN ORGANIC HAZARDOUS WASTES AND BINDERS (PRIRODA KEMIJSKIH VEZA IZMEĐU ORGANSKIH OTPADNIH MATERIJALA I VEZIVNIH SREDSTAVA)*
8. Boško Denona, dipl. ing., INA-Rafinerija nafte Rijeka: *POBOLJŠANJE PREČIŠĆAVANJA SIROVE NAFTE U OKVIRU PRIMARNE PRERADE*
9. Stručna ekskurzija u INA Petrokemiju Kutina
10. Prof. dr. Željko Kučan, dipl. ing., Prirodoslovno-matematički fakultet Zagreb: *POLIAMINI I NJIHOVA ULOGA U SINTEZI PROTEINA*

F. Strajnar

Izveštaj Sekcije za površinske pojave i koloidiku

U proteklom razdoblju od posljednje godišnje skupštine HKD do danas članovi Sekcije sudjelovali su s referatima na nekoliko međunarodnih skupova (*Kolloid-Tagung*, Graz, i *European Colloid and Interface Society First Symposium*, Lago di Como).

Zbog potrebe da se koloidni kemičari zajednički učlane u ECIS pokrenuta je akcija pri Uniji kemijskih društava Jugoslavije za osnivanje Komisije za koloidnu i površinsku kemiju pri Uniji. Osnivačka skupština komisije, na kojoj će se predložiti predstavnik za Generalnu skupštinu ECIS, održat će se u rujnu ili listopadu 1988. godine.

U ovom smo razdoblju imali i jedan kolokvij u zajedničkoj organizaciji s institutom »R. Bošković«; predavač je bio W. Achilles, Marburg, BRD: *Crystallization Kinetics of Calcium Oxalate in the Gel Phases*.

Z. Meić

Izveštaj Sekcije za spektrokemiju HKD

U proteklih godinu dana članovi Sekcije za spektrokemiju bili su u znatnoj mjeri angažirani na uređenju posebnog broja časopisa CCA posvećenog vibracijskoj spektroskopiji. Oko 35 radova autora iz cijeloga svijeta bit će objavljeno u dva sveska pod zajedničkim naslovom *State-of-the-Art in Vibrational Spectroscopy*. Prvi je svezak pred izlaskom iz tiska, a drugi je u obradbi.

Veći broj članova Sekcije sudjelovao je na domaćim i međunarodnim spektroskopskim i srodnim skupovima. Na jednom od njih, *XVIII European Congress of Molecular Spectroscopy* (EUCMOS) u Amsterdamu, rujna 1987, uspjeli smo dobiti organizaciju XX EUCMOS 1991. u Zagrebu. Ovo je važno priznanje našoj cjelokupnoj znanstvenoj sredini, ali i velika obveza, koja će zahtijevati angažman većeg broja suradnika u organizaciji. Predsjedništvo HKD, a kasnije i Unije kemijskih društava Jugoslavije već su prihvatili pokroviteljstvo, dok je Znanstveno vijeće Instituta »Ruđer Bošković« preuzelo obvezu organizacije Kongresa.

Članovi sekcije održali su niz kolokvija, kako u organizaciji HKD, tako i pojedinih fakulteta i instituta. Njeguje se i međunarodna suradnja, koja u oskudici spektroskopske opreme pruža mogućnost dobivanja eksperimentalnih podataka. U okviru takvih, pretežno bezdeviznih i međusveučilišnih projekata bilo je i više međusobnih posjeta praćenih između ostaloga i održavanjem predavanja, kolokvija i seminara, te zajedničkim publikacijama. I na kraju, iako nije u direktnoj kompetenciji HKD i ove sekcije, valja spomenuti da je u Institutu »Ruđer Bošković« montiran suvremeni uređaj za Ramanovu spektroskopiju visoke kvalitete. Neki ga spektroskopičari i drugi kemičari već koriste, a to se očekuje i od ostalih.

*Izvještaj Sekcije za nomenklaturu i terminologiju organske kemije
(SNTOK) SKTH i HKD*

Kao plod ove Sekcije u izdanju SKTH (Kemija u industriji 1985.) tiskan je prijevod pravila IUPAC za nomenklaturu organskih spojeva (sekcije A, B, i C). U recenzentskom je postupku prijevod preostalih sekcija ovih preporuka. Aktivnost ove radne grupe u 1985/86. vidljiva je i iz 3 održana kolokvija na kojima su izložene i razmatrane pojedine preporuke IUPAC.

1. kolokvij, 21.09.1987.

Š Horvat i J. Horvat: *Pravila imenovanja sintetičkih i prirodnih polipeptida te proteina sa željezom i sumporom — kratice i simboli opisa konformacije peptidnih lanaca.*

2. kolokvij, 17.12.1987.

J. Vorkapić-Furač: *Nomenklatura retinoida, vitamina D i peptidnih hormona*

3. kolokvij, 27.04.1988.

N. Filipović-Marinić: *Nomenklatura, troslovnici i jednoslovnici simboli aminokiselina i njihovih derivata.*

Nakon sastanka autora i recenzenata kao rezultat djelovanja Sekcije, u postupku su izdavanja slijedećih publikacija:

1. *Nomenklatura organske kemije*, Sekcije D, E, F, i H prevele: M. Šuprina i S. Kovač (E); izlazi kao društveno vrijedna knjiga, u tisku.

2. Zora Smolčić-Žerdik i Vida Jarm,

Nomenklatura sintetskih polimera; u recenzentskom postupku — za časopis *Kemija u industriji*

3. Štefica Horvat i J. Horvat,

Nomenklatura iz područja peptida i proteina, Kemija u industriji, u tisku.

Predsjednik SNTOK redovito je sudjelovao u radu Predsjedništva SKTH i predsjedništva HKD.

Na sjednici Sekcije održanoj 08. 06. 1988. prihvaćen je ovaj izvještaj.

Sekcija je za predsjednika izabrala prof. dr. Antu Deljca, koji je predložen i za delegata Sekcije u predsjedništvu HKD.

H. Vančik

Izvještaj blagajnika

Na temelju financijske dokumentacije Hrvatskoga kemijskog društva u 1987. godini, Predsjedništvo predlaže Skupštini na odobrenje ovu

BILANCU
PRIHODA I RASHODA SA STANJEM 31. 12. 1987. GODINE

PRIHODI

1. Preneseni dio prihoda iz prošle godine		7,164.967.—
2. Članarina i člž pretplata na CCA		1,606.466.—
3. Prihodi od prodaje CCA		1,569.296.—
4. Prihodi od prodaje YCP		1.650.—
5. Prihodi ostvareni iz inozemstva		492.530.—
6. Prihodi od prodaje knjige SI		7.900.—
7. Prihodi od prodaje separata		104.944.—
8. Ostali prihodi (oglas i dr.)		100.113.—
9. Dotacije		
— za CCA	28,454.400.—	
— za YCP	3,730.750.—	32.185.150.—
Ukupno PRIHODI:		43,233.016.—

RASHODI

1. Troškovi izdavačke djelatnosti		
— CCA	16,982.454.—	
— YCP	2,611.415.—	19,593.869.—
2. Režijski troškovi		1,557.731.—
3. Troškovi služb. putovanja		46.776.—
4. Administracija OD 1/3 s doprinosima		1,598.306.—
5. Amortizacija		191.657.—
6. Članarina Uniji		300.000.—
7. Društvu sveuč. nastavnika		30.000.—
8. Hrvatskom biokemijskom društvu		200.000.—
Ukupno RASHODI:		23,518.339.—
Dio prihoda za prijenos u iduću godinu		19,714.677.—

PLAN
PRIHODA I RASHODA ZA 1988. GODINU

PRIHODI

1. Donos razlike iz prošle godine		19,714.677.—
2. Članarina i prodaja CCA		2,400.000.—
3. Prihodi od prodaje YCP		200.000.—
4. Dotacije		
— za CCA	52,060.000.—	
— za YCP	15,110.000.—	
— za HDD	5,500.000.—	72,670.000.—
5. Ostali prihodi		115.323.—
		95,100.000.—

RASHODI

1. Troškovi izdav. djelatnosti		
— CCA	62,000.000.—	
— YCP	16,000.000.—	78,000.000.—
2. Troškovi biblioteke		2,000.000.—
3. Troškovi kolokvija		800.000.—
4. Troškovi služb. putovanja		1,700.000.—
5. Režijski troškovi		2,700.000.—
6. Administr. s doprinosima		9,800.000.—
7. Amortizacija		300.000.—
8. Ostali troškovi		300.000.—
		95,100.000.—

Predviđen proračun prihoda i rashoda odgovara potrebama za produženje dosadašnjih kao i planiranih novih djelatnosti Društva u 1988. godini pa ga predlažemo Skupštini na odobrenje.

VI. Simeon

Izveštaj glavnog urednika časopisa Croatica Chemica Acta vol. 60 (1987)

Nakon posljednje godišnje skupštine Redakcijski odbor održao je 19 sastanaka. Osnovni podaci o vol. 60 (1987) sabrani su u Tabličnom pregledu.

Objavljeni radovi raspodijeljeni su prema područjima ovako

Opća i teorijska kemija:	57 radova
Kemijska sinteza:	7 „
Strukturna kemija:	4 „
Analiitička kemija:	3 „

Od posljednje godišnje skupštine u redakciju je pristiglo 128 rukopisa, od kojih je tiskano 15, odbijeno 28, 1 rukopis je povučen, 16 je u tisku, a preostalih 68 nalazi se u postupku. Radove u vol. 60 (1987) recenziralo je 126 recenzenata, od čega 32 domaća, a 94 iz inozemstva.

U vol. 60 (1987) jedan je broj (No. 1) bio posvećen strukturi i svojstvima polimera, a uredili su ga gosti urednici: S. Jovanović (Beograd), U. Osredkar (Ljubljana) i Z. Vekšli (Zagreb). Treći broj vol. 60 (1987) sastavljen je od radova prikazanih na tradicionalnoj (sedmoj po redu) međunarodnoj konferenciji Chemistry of Solid/Liquid Interfaces održanoj u Rovinju od 25. lipnja do 3. srpnja 1986. Taj je broj uredio V. Pravić. I ovom prilikom Redakcijski odbor zahvaljuje gostima-urednicima za njihov nadasve vrijedan trud.

TABLIČNI PREGLED

Podataka o štampanju, sadržaju i troškovima izdavanja CROATICA CHEMICA ACTA vol. 60 (1987) No. 1—4

Opći podaci	No. 1	No. 2	No. 3	No. 4	
Redakcija zaključena	01.12.1986.	15.02.1987.	20.04.1987.	01.09.1987.	
Izašao iz tiska	01.03.1987.	25.06.1987.	25.08.1987.	23.12.1987.	
Opseg					Ukupno
Redovith stran.	171	185	238	171	765
Stranica priloga	9	4	2	32	47
Oglasa	1	1	1	1	4
Sadržaj					
Orig. znan. radova	12	17	—	13	42
Bilješke	—	1	—	6	7
Predavanja	—	—	16	—	16
Poster	—	—	5	—	5
Pret. saopć.	—	1	—	—	1
Prikazi knjiga	—	4	—	6	10
Troškovi					
Tisak	2,286.000.—	2,265.000.—	4,000.000.—	3,347.000.—	11,898.000.—
Tehn. redak.	509.388.—	650.544.—	931.041.—	1,350.438.—	3,441.411.—
Administr.	519.244.—	649.060.—	811.324.—	1,216.984.—	3,196.612.—
Otprema	112.562.—	228.612.—	193.239.—	391.074.—	925.487.—
UKUPNO	3,427.194.—	3,793.216.—	5,935.604.—	6,305.496.—	19,461.510.—

M. Šindler

Izvještaj o izdavanju časopisa Yugoslav Chemical Papers za godinu 1987

Od podnošenja pismenog izvještaja glavne urednice N. Pravdić na posljednjoj godišnjoj skupštini, nastavljeno je redovito pripremanje *Yugoslav Chemical Papers*, glasila Unije kemijskih društava Jugoslavije.

U tom je periodu iz tiska izašao vol. 11 (1987) No. 1, 2, a u tisku je No. 3—4.

Pregled priloga u vol. 11 (1987) u prva dva dvobroja (No. 1—2 i 3—4) prema količini objavljenih sažetaka je:

<i>Journal of the Serbian Chemistry Society</i>	37 radova
<i>Croatica Chemica Acta</i>	42 rada
<i>Vestnik Slovenskega Kemijskega Društva</i>	33 „
Ukupno	112 radova

Uspostavljena je dobra suradnja s dr. Vančikom i Z. Stiplošek, koji su bili zaduženi za priloge časopisa *Croatica Chemica Acta* i *Vestnik Slovenskega Kemijskega Društva* i nastavljena je suradnja s prof. M. Jakšićem, koji je redovito slao priloge iz *Journal of the Serbian Chemistry Society* i dr. L. Bjelicom iz Novog Sada.

Časopis se tiskao u nakladi od 800 primjeraka i distribuiran je na adrese pretplatnika u zemlji (570) i inozemstvu (177).

Sredstva za izdavanje YCP pritjecala su isključivo iz republičkih izvora (SIZ za znanstveni rad SR Hrvatske — Ugovor za 1988. godinu).

Posebno treba istaći veliki trud i zalaganje tehničkog urednika Franje Strajnar, koji je obavio najveći dio posla i koji je najviše doprinio da YCP nastavi s izlaženjem. U suradnji sa Z. Tomljanovićem doveo je YCP na nivo jednog od tehnički najbolje opremljenih časopisa kod nas.

U 1988. godini došlo je do neznatnih promjena izgleda časopisa koje nisu utjecale na kvalitetu informacija, što je bila nužna posljedica promjena tehnike i mjesta priprema kao i tiska.

Održana je sjednica Savjeta YCP (12.04.1988) na kojoj su sumirane brojne dosadašnje rasprave i Uniji kemijskih društava Jugoslavije je predloženo da se sa godištem 1987. vol. 11 obustavi daljnje izlaženje časopisa u dosadašnjem obliku.

IZVJEŠTAJ SAMOUPRAVNE KONTROLE

Završni račun za 1987. godinu sastavljen je u skladu sa zakonskim propisima i predan je Službi društvenog knjigovodstva u propisanom roku.

Bilanca prihoda i rashoda kao i saldo iskazan u izvještaju blagajnika Godišnjoj skupštini odgovaraju knjigovodstvenom stanju i dokumentaciji.

Ostvareni prihodi iznose	din 43,233.016.—
a planirani	din 73,400.000.—

Uzrok manje ostvarenih prihoda od planiranih je radi dotacije ostvarene ispod 50%.

Ukupni rashodi iznose	din 23,518.339.—
a planirani	din 73,400.000.—

Rashodi su usklađeni s prihodima pa iz toga proizlazi razlika u odnosu na plan. Dio viška prihoda za prijenos u iduću godinu iznosi din 19,714.677.—, pa stoga Samoupravna kontrola utvrđuje da je poslovanje Društva bilo uspješno.

Ad 5)

Predsjednik K. Jakopčić otvorio je raspravu o izvještajima u kojoj se prvi za riječ javio V. Pravdić

Velimir Pravdić, član Hrvatskoga kemijskog društva

Autorizirana diskusija na Godišnjoj skupštini Društva održanoj 14. lipnja 1988.

V. Pravdić je rekao:

»Želio bih se osvrnuti na nekoliko karakterističnih obilježja djelovanja HKD, a ne toliko na bilo koji pojedinačni izvještaj (prisutnih i odsutnih) časnika Društva.

Kada je prije petnaestak godina donesena odluka, da znamenito Faradayevo društvo (Faraday Society, osnovano 1903), izdavač jednoga od najuglednijih časopisa fizikalne kemije i kemijske fizike (*Transactions of the Faraday Society*), prestane djelovati, na toj posljednjoj skupštini bila su prisutna dvadesettri člana. Ova me naša skupština podsjeća na taj događaj.

Kolega Trinajstić u svojem je predavanju *Kemija i poezija* dotaknuo neke zanimljive pojave. Ovaj prazni list pjesme M. Pavlovića podsjeća i nije rijetkost u našoj kemijskoj znanosti. Sve veći broj naših kemičara objavljuje takve radove. Sve bi bilo i dobro, i ovo bi Društvo bilo zaista dio kulturne tradicije ovog naroda, da naši najtalentiraniji kemičari ne pokazuju da su kemijski pjesnici ovdje kod kuće, a pretežno pjesnički *kemičari* u svijetu. Naravno da su pretežno kemičari u svijetu, jer ih za to plaćaju. Isprika je, naravno, da se kod kuće ne može raditi. Čak i na listi kandidata novog predsjedništva ima članova koji će uskoro u pjesničke kemičare!

Većina se kolega u nekoliko zadnjih godina zalagala da HKD bude društvena organizacija (opaska: u Izvještaju tajnika ne spominje se niti broj članova Društva! Koliko nas uopće ima?), a ne udruženje građana (nomenklatura je po zakonu!). Međutim ova *društvena organizacija* nije našla niti jednog predstavnika, koji sudjeluje u radu društveno-političkih organa. Što više, nitko nije primijetio, niti reagirao na to, da na nedavnom plenumu CK SKJ jedan pojam nije bio uopće u upotrebi: *znanost (nauka)*. Govorilo se o znanju i potrebi za njim, ali ne o znanosti!

U Izvještaju Tajnika, na stranici 2, čitam da se »... situacija oko nabavke znanstvene literature djelomično popravila, ali problem nije do kraja riješen: ...« Situacija se nije popravila, ona je još uvijek očajna i to na osnovi postojećih traženja, s time da se o novim časopisima i sredstvima prijenosa podataka uopće ni ne raspravlja. Gdje je tu djelatnost HKD?

U Strategiji tehnološkog razvoja SFRJ (a onda i SRH, prema tekstu dokumenta objavljenom u javnom tisku za raspravu u Saboru, Vjesnik od 9. lipnja 1988.) znanost, ukoliko je uopće potrebna, promatra se isključivo u službi podrške tehnologiji. Ako HKD zastupa znanost i njenu spoznajnu ulogu u društvu (Ne zaboravite da je našom odlukom HKD društvena organizacija!), da li se ono javlja na javnoj pozornici u smislu priznavanja te uloge? Smatram da šuti!

U raspravi, koja je 10. lipnja 1988. održana u JAZU pod pokroviteljstvom Međakademijskog odbora za prirodne znanosti i Redakcije Scientia Yugoslavica, vođena je rasprava o »sukobu« između društvenih i humanističkih znanosti s jedne strane, a prirodnoznanstvenih i tehničkih znanosti, s druge. O toj bi se raspravi moglo mnogo kazati, ali želim spomenuti samo jedan zaključak. Nisu samo društvene i humanističke znanosti marginalizirane, marginalizirane su i prirodne znanosti, izuzev ukoliko se one zadovoljavaju ulogom poslužioaca tehnologije. Iz toga je proizašla ideja da bi trebalo osnovati »Jugoslavensko udruženje za unapređivanje znanosti (nauke)«, društvo koje bi objedinjavalo znanstvenike svih usmjerenja, a kojem bi cilj bio društveno priznavanje znanosti, kao *osnove* društvenog razvitka. Ako HKD nikad nije uočilo taj manjak svoje prisutnosti na javnoj pozornici, ono je promašilo svoju ulogu.

Govorim to i stoga što je kemija, kao znanost, u očima mlade generacije krivac za ekološku krizu i degradaciju okoline. Kao poslužioci tehnologije, i to često primitivne tehnologije, kemičari, kao znanstvenici, neće oboriti ovu pogrešnu sliku o svojoj znanosti. Nije samo bitno pridobiti mlade ljude za kemijsku znanost, već ih treba i odgajati u tom smislu. Odgajati ih za rad ovdje, u ovoj zemlji. Što je HKD u tom pogledu učinilo, i što čini?

Na kraju ovog svog izlaganja želio bih podnijeti jedan prijedlog: Da se na slijedećoj Godišnjoj skupštini društva, koju predlažem za održavanje neposredno prije, za ili neposredno poslije Sastanka kemičara Hrvatske 1989 u veljači, *raspravi mogućnost raspuštanja HKD*. Sve djelatnosti, koje govore o dobroj djelatnosti članova, ionako se odvijaju u drugim okvirima (Savez kemičara i tehnologa, Sveučilište, Institut »Ruder Bošković« itd.), organizacijama neovisnim o HKD. Ne smatram da je za nastavak rada i izlaženja *Croatica Chemica Acta* bitno sušto postojanje nedjelotvornog Društva. Imam osjećaj da je ovaj sastav, koji dolazi u malom broju na skupove Društva umoran, svakako je star, i ne uspijeva u nastojanju da ova

društvena organizacija bude prisutna na društvenoj pozornici u ime kemijske znanosti. Ako članovi HKD u većem broju, a ne u ovom (sada nas ima 27 prisutnih), odluče da Društvo i dalje djeluje, bit će zanimljivo čuti razloge i sadržaj za to, kao i zapamtiti obaveze (npr. redovito plaćanje članarine), koje će članovi preuzeti za oživotvorenje te odluke.»

N. Trinajstić: Dajem odmah protuprijedlog da se prijedlog V. Pravdića ne razmatra, jer je destruktivan. HKD ima povijesnu, kulturnu i znanstvenu ulogu u nas, preko CCA ono je naš prozor u svijet. Današnji su društveni uvjeti loši i ne stimuliraju mladi znanstveni kadar. Mi sada nemamo dovoljno parametara da bi ovaj prijedlog razmotrili.

T. Cvitaš: Predlažem da u CCA pronađemo primjereniju klasifikaciju štampanih radova; sada čak 85% radova spada u kategoriju teorije a sve ostale kategorije daju samo 15%. Imam i neke primjedbe na rad tematskih sekcija Društva koji je općenito siromašan, no nisam za ukidanje Društva. Recimo, imamo relativno aktivnu sekciju za nomenklaturu, ali nemamo predstavnika u IUPAC. Trebalo bi se povezati sa susjednim društvima i sudjelovati u IUPAC-u.

M. Maksić: U vezi s primjedbom T. Cvitaša o klasifikaciji radova u CCA predložio bih da on dođe na sjednicu redakcije i podnese konkretan prijedlog. Napominjem, međutim, da niti jedna klasifikacija neće popraviti optički dojam deficitarnih disciplina. Rješenje vidim jedino u široj akciji pridobivanja autora za *Croaticu*. Sa žaljenjem moram konstatirati da kod nas još uvijek ima kolega koji isključivo publiciraju u vanjskim kemijskim časopisima umjesto da dio rezultata objavljuju i u *Croatici*. Smatram da je takvo ponašanje neodgovorno i suprotno etici.

Diskusiju V. Pravdića ne bih shvatio doslovno već kao *vox diaboli*, dakle poziv na raspravu, odnosno kao pitanje da li smo radili dobro i nismo li mogli i trebali raditi više i bolje. Mislim da je Predsjedništvo HKD bilo dosta aktivno, iako rezultati nisu uvijek bili adekvatni uloženom naporu. Međutim, nemojmo zaboraviti da se nalazimo u okruženju gluposti i nerazumijevanja. Ilustrirat ću to samo jednim primjerom. Nakon izvanredne skupštine HKD napisan je Komunique o problemima nabavke znanstvene literature, izazvanima neplaćanjem časopisa za 1988. Komunique je bio poslan mnogim javnim glasilima, ali su sva ostala nijema. Smatram da HKD ima svoj *raison d'être*. Pored onoga koji je već spomenuo N. Trinajstić, istaknuo bih jednu specifičnost društva koja bi trebala biti njegova jaka strana. To je činjenica da društvo obuhvaća sve kemičare, bez obzira da li pripadaju samostalnim institutima, fakultetima ili privrednim organizacijama. Zbog toga bi društvo trebalo biti ona kohezijska snaga koja objedinjuje i zastupa interese svih kemičara i kemije kao cjeline. Bez zajedničkog djelovanja ne ćemo moći kemiju podignuti na razinu koja odgovara zahtjevima vremena, tim prije što u ovom sistemu ima mnogo ludosti. To je za moj račun jedna od najvažnijih zadaća HKD. Upozorio bih na jednu nelogičnost u izlaganju V. Pravdića. On je sasvim dobro uočio da je čitava naša znanost marginalizirana i svedena na sluškinju tehnologije. Međutim, konsekvencije treba da izvuče samo HKD. Zašto ne bismo bili dosljedni i tražili da se ukine čitava naša znanost. Jasno je da takva razmišljanja ne vode nikamo. Mi se moramo boriti za našu znanost, jer nam slijedeće generacije neće oprostiti (s punim pravom:) ako tu bitku izgubimo.

K. Jakopčić: I sam se mogu prikloniti tom uvjerenju da se HKD ne smije ukinuti. Danas smo se našli svi u jednom okruženju u kojem su otpori novom jako veliki — svugdje se srećemo sa zidom šutnje. Jedan dio naših problema sigurno proizlazi iz rezultata koje je donijela primjena apsurdnog obrazovnog sistema. Međutim, dosta je učinjeno da se baš ta klima promjeni.

Jedna od značajnih stvari iz rada HKD jest rad na organizaciji budućeg Sa-stanka kemičara Hrvatske 1989, koji je sad u toku. Vjerujem da Društvo nije bez perspektive.

M. Pribanić: Podržavam prijedlog da se više publicira u CCA.

D. Kaglević: Treba jasno konstatirati da je HKD neatraktivno Društvo. Mladi ljudi slabo dolaze na Skupštinu i nemaju interesa za rad Društva. HKD mladima ne treba — dakle treba aktivirati mlade kemičare.

Z. Meić: Prije 25 godina svi smo bili mladi. Dina Keglević je u pravu, mi nemamo podmlatka i to od reforme školstva pa nadalje. Apeliram da se pojave

mlađi ljudi i da preuzmu dio akcija u Društvu.

F. Strajnar: Mislim da ipak nije sve tako loše. Sekcija za koloidnu kemiju vrlo je bila aktivna prošle godine, a ove godine također je dosta aktivna. Poduzete su akcije da se Sekcija kolektivno učlani u ECIS (European Colloid and Interface Society). U tu je svrhu koordinirana akcija s ostalim koloidnim sekcijama drugih jugoslavenskih društava. Predlažem da osmislimo bolji prodor CCA u one knjižnice koje list ne primaju, tako ćemo postati popularniji.

K. Jakopčić: Ako nema više diskusije oko izvještaja, ostaje nam pitanje prijedloga V. Pravdića.

V. Pravdić: Mislim da treba sakupiti hrabrosti i izaći s tim prijedlogom pred članove na Sastanku kemičara Hrvatske 1989.

K. Jakopčić: Vi dakle smatrate da nam je potrebna izvanredna Skupština za vrijeme održavanja Sastanka kemičara Hrvatske 1989. na kojoj bi se razmatrao Vaš prijedlog o ukidanju HKD.

Z. Meić: Predlažem da podnosilac prijedloga o ukidanju Društva prouči Statut HKD u kojem piše kako se Društvo može ukinuti. Danas se sigurno o tome ne može odlučivati.

E. Reiner: Bilo bi dobro da se za vrijeme Sastanka kemičara Hrvatske 1989. organizira okrugli stol o problemima stručnih društava u nas.

Z. Maksić: Predlažem da to bude panel-diskusija, ne okrugli stol. Tako se neće limitirati broj sudionika.

Prisutni su se složili s tim prijedlogom.

Ad 6) Prijedloga nije bilo.

Ad 7) Dana je razrješnica dosadašnjim časnicima Društva.

Ad 8) Predsjedništvo HKD je predložilo slijedeće članove za nove časnike Društva. (Lista časnika u »Prilogu II). Lista je prihvaćena bez nadopuna. Zaključeno je da se izjašnjava o cijeloj listi. Skupština je jednoglasno javnim glasanjem izabrala nove časnike Društva po prijedlogu Predsjedništva. K. Jakopčić se zahvalio dosadašnjim časnicima i zaželio novim uspjeh u radu. Novoizabrani Predsjednik Z. Maksić zahvalio se u ime novih časnika na ukazanom im povjerenju i istaknuo da novo predsjedništvo preuzima dužnost u vrlo teškom vremenu. Očekuje ga niz problema i bitaka za bolje uvjete znanstvenoistraživačkog rada i obrazovanja. No predsjedništvo shvaća te teškoće kao izazov za još bolje i energičnije djelovanje. Na kraju Z. Maksić se toplo zahvalio dosadašnjem predsjedniku K. Jakopčiću na uloženom trudu i svesrdnom zalaganju.

Komunike

Izvanredna skupština Hrvatskoga kemijskog društva posvećena problemima nabavke znanstvene literature, kojoj su prisustvovali predstavnici svih prirodoslovnih društava SRH, Sveučilišta u Zagrebu, kao i Instituta »Ruđer Bošković«, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i Tehnološkog fakulteta, odlučila je da se na ovaj način obrati našoj javnosti i upozori na vrlo ozbiljne i dalekosežne posljedice do kojih će doći zbog obustave dotoka znanstvenih informacija.

Naša zemlja sudjeluje u produkciji svjetskog znanja s približno 0,2%, što znači da većinu prijeko potrebnih znanstvenih informacija mora uvesti iz inozemstva. One su neophodne da bi se izbjeglo ponavljanje već postignutih i objavljenih rezultata, održao kontinuitet istraživanja, ostvario priključak naprednim znanstveno-tehničkim sredinama i omogućilo ravnopravnije učešće u svjetskoj podjeli znanstvenog rada. Bez poznavanja najnovijih rezultata nemoguća je znanstvena suradnja s inostranim partnerima, a time i sudjelovanje u međunarodnim projektima. Sve veća zatvorenost i znanstvena izolacija pretvara nas ne samo u tehnološku nego i u privredno-ekonomsku koloniju. Ako se sadašnji trend nastavi, onda uz 95%-tnu otpisanost opreme i vrlo nepovoljno stanje obrazovanja sigurno idemo u smjeru 19. stoljeća, dok istovremeno napredni svijet hita prema 21. stoljeću.

Sadašnja situacija podsjeća na onu iz 1982. g. kada znanstveni časopisi također nisu bili na vrijeme uplaćeni. Tada je nakon značajnog zastoja izvršena redukcija narudžbi iz inozemstva, pa je ukupan broj naslova časopisa smanjen s 11.800 na 6.400, a broj primjeraka s 20.000 na 1.800. Činjenica je da su na taj način izgubljeni

mnogi vrijedni znanstveni časopisi i da se znanost u Hrvatskoj nikada nije oporavila od toga informacijskog šoka. I ove godine strana periodika niti u ovom smanjenom broju još nije uplaćena (osim vrlo malog broja naslova), a ni prošlogodišnji dugovi inodobavljačima nisu potpuno podmireni.

Zbog toga prijeti totalna blokada i izolacija naše znanosti i zemlje. Tim gore što nisu uplaćene ni članarine naših znanstvenika u inozemnim znanstvenim društvima, pa je time onemogućen i ovakav finansijski vrlo povoljan dotok časopisa (obično nekoliko puta jeftiniji od komercijalnog).

Devizna sredstva potrebna za uplatu znanstvene periodike za 1988. g. iznose 2.400.000.— US \$. Ta su sredstva za SRH izuzetno malena, pa je tim neumjesnija njihova ušteda na račun znanstvenih časopisa. Koliko smo obaviješteni, Republički komitet za znanost, tehnologiju i informatiku uputio je već o tom obavijest Izvršnom vijeću Sabora i upozorio na poteškoće u vezi s uplatom časopisa. Izvršno vijeće Sabora preporučilo je Udruženoj banci Hrvatske da u okviru mogućnosti izvrši plaćanja prema inozemstvu za nabavku strane stručne literature. To međutim nije učinjeno iako je banka prema zakonu bila obavezna. Naime, plaćanje uvoza časopisa i knjiga ima na osnovi međunarodnih konvencija prvi stupanj prioriteta, pa niti jedna doznaka nižeg prioriteta nije smjela biti isplaćena prije izmirenja takvih obaveza. Konstatiramo da je došlo do kršenja zakonskih odredbi, i to na štetu znanosti i obrazovanja.

Apeliramo na Izvršno vijeće Sabora da intervenira i ispita odgovornost svih činilaca i time pridonese stvarnom rješenju toga problema.

Prilog II

PREDLAGAČ PREDSDJEDNIŠTVO HRVATSKOGA KEMIJSKOG DRUŠTVA

PRIJEDLOG LISTE

Članova Predsjedništva Hrvatskoga kemijskog društva za 1988. i 1989. godinu za izbor na redovitoj Godišnjoj skupštini zakazanoj za 14. lipnja 1988.

PREDSDJEDNIŠTVO:

Predsjednik
 Podpredsjednik
 Tajnik
 Blagajnik
 Glavni urednik CCA

Delegat SKTH
 Delegat HBD

ČLANOVI

Zvonimir Maksić
 Krešimir Jakopčić
 Vladimir Hlady
 Hrvoje Vančik
 Vladimir Simeon

Krešimir Humski
 Elsa Reiner
 Đurđica Težak

Članovi Predsjedništva su još i pročelnici teritorijalnih i tematskih sekcija, koje ta tijela neovisno izabiru i delegiraju.

ODBOR SAMOUPRAVNE KONTROLE: REDAKCIJSKI ODBOR:

Branko Ruščić
 Franjo Ranogajac
 Nenad Raos

Mladen Biruš
 Nevenka Brničević
 M. Eckert-Maksić
 Božidar Grabarić
 Dina Keglević
 Leo Klasinc
 Zvonimir Maksić
 Siniša Maričić
 Boris Matković
 Zlatko Meić
 Ivan Piljac
 Mirko Poje
 Velimir Pravdić
 Marijan Pribanić
 Vladimir Rapić
 Elsa Reiner
 Vladimir Simeon
 Vitomir Šunjić
 Biserka Tamhina
 Đurđica Težak
 Nenad Trinajstić
 Mladen Žinić

ZAMJENICI:

Velimir Pravdić
 Biserka Tamhina
 Radivoje Vuković

SUD ČASTI:

Mladen Deželić
 Slobodan Đokić
 Drago Grdenić
 Dina Keglević
 Stjepan Lisjak
 Matko Orhanović
 Rikard Podhorsky
 Olga Šarc-Lahodny